

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijski savjet

РЈЕШЕЊЕ

По Захтјеву за продужење појединачног изузећа споразума од забране утврђеног Рјешењем Конкуренцијског савјета бр: УП-03-26-4-038-24/21 од 17. фебруара 2022. године, подносиоца „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Швицарска и „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Република Кореја.

Сарајево
јануар, 2023. године

Број: УП-04-26-4-026-13/22
Сарајево, 26. јануар 2023. године

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25., члана 42., а у вези са чланом 4. ст. (3), чланом 5. Закона о конкуренцији („Службени гласник БиХ“, бр. 48/05, 76/07 и 80/09) у поступку покренутом по Захтјеву за продужење појединачног изузећа споразума од забране утврђеног Рјешењем Конкуренијског савјета бр: УП-03-26-4-038-24/21 од 17. фебруара 2022. године, поднесен од привредних субјеката „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Швицарска и „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Република Кореја, за примљеном дана 29. септембра 2022. године под бројем: УП-04-26-4-026-1/22, заступани по Нихаду Сијерчићу, адвокату из Сарајева, ВС UNITIC, Tower В/II, 71000 Сарајево, на 114. (стотинучетрнаестој) сједници одржаној дана 26. јануара 2023. године, донијело је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Продужује се појединачно изузеће споразума од забране, утврђено Рјешењем Конкуренијског савјета бр: УП-03-26-4-038-24/21 од 17. фебруара 2022. године, поднесен од привредних субјеката „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Швицарска и „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Република Кореја, у смислу члана 6. став (3) Закона о конкуренцији.
2. Трајање појединачног изузећа из тачке (1) овог Рјешења се утврђује до дана 26. октобра 2023. године.
3. Обавезују се привредни субјекти „Philip Morris Products S.A.“ Швицарска и „KT&G Corporation“ Република Кореја да плате административну таксу на рјешење у износу од 1.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.
4. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у Службеном гласнику Босне и Херцеговине, службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

О б р а з л о ж е њ е

Конкуренијски савјет је дана 29. септембра 2022. године под бројем: УП-04-26-4-026-1/22 за примио Захтјев за продужење појединачног изузећа споразума од забране утврђеног Рјешењем Конкуренијског савјета бр: УП-03-26-4-038-24/21 од 17. фебруара 2022. године, поднесен од привредних субјеката „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Швицарска (у даљем тексту: „Philip Morris“) и „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Република Кореја (у даљем тексту: „KT&G“) заступани по Нихаду Сијерчићу, адвокату из Сарајева, ВС UNITIC, Tower В/II, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Подносиоци захтјева) у смислу члана 6. ставак (3) Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09), (у даљем тексту: Закон).

Подносиоци захтјева су самоиницијативно допунили Захтјев поднеском који је за примљен од стране Конкуренијског савјета дана 18. новембра 2022. године под бројем: УП-04-26-4-026-2/22.

Конкуренцијски савјет је увидом у достављени Захтјев, утврдио да исти није потпун, у смислу члана 29. Закона, те је затражио од Подносиоца захтјева допуну актом број: УП-04-26-4-026-3/22 дана 23. новембра 2022. године. Подносиоци захтјева су доставили тражену документацију поднеском запримљеним под бројем: УП-04-26-4-026-4/22 дана 1. децембра 2022. године.

Увидом у поднесени захтјев Конкуренцијски савјет је утврдио да исти садржи све потребно за даље поступање, те да је комплетан и уредан у смислу члана 28. став (1) Закона, те је на основу члана 28. став (3) Закона дана 13. децембра 2022. године издао Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева, број: УП-04-26-4-026-5/22.

Конкуренцијски савјет је на основу навода из Захтјева и достављене документације, оцијенио да захтјев за продужење појединачног изузећа споразума од забране није могуће утврдити без провођења поступка, те је у складу са чланом 32. Закона донио Закључак о покретању поступка број: УП-04-26-4-026-7/22 дана 14. децембра 2022. године, који је истог дана достављен подносиоцу, актом број: УП-04-26-4-026-11/22.

Дана 11. јануара 2023. године, Подносилац захтјева је доставио и поднесак број: УП-04-26-4-026-12/22.

1. Странке у поступку

Странке у поступку су привредни субјекти „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Швицарска и „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Република Кореја.

1.1. Привредни субјекат „Philip Morris Products S.A.“ Швицарска

Привредни субјекат „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Швицарска је међународна духанска компанија која се бави производњом и продајом цигарета, несагоријевајућих (бездимних) духанских производа и повезаних електронских уређаја и прибора и других производа који садрже никотин на тржиштима изван Сједињених Америчких Држава.

Цигарете привредног субјекта „Philip Morris“ се продају на преко 180 тржишта са широким спектром водећих међународних брендова цигарета као што су Marlboro, Bond Street, Chesterfield, L&M, Lark и Philip Morris.

IQOS портфолио брендова бездимних производа подразумејева производе од духана за гријање (несагоријевајући духан), као и производе на пару који садрже никотин. Платформа 1 компаније „Philip Morris“ је прецизно контролиран уређај у који се убацује и загријава посебно дизајнирана загријана духанска јединица како би се генерисао аеросол.

Привредни субјекат „Philip Morris“ продаје загријане јединице духана под брендovima HEETS, HEETS Marlboro и HEETS FROM MARLBORO, заједнички дефинисани као HEETS, као и Marlboro HeatStics и Parliament Heat Stics.

Повезано друштво привредног субјекта „Philip Morris“ у Босни и Херцеговини је „Philip Morris ВН“ д.о.о. за трговину Сарајево, Трг солидарности 2а, 71 000 Сарајево у којем, исти, има 100% власничко учешће.

Претежна регистрована дјелатност привредног субјекта „Philip Morris ВН“ д.о.о. Сарајево јесте велепродаја духанских производа.

„Philip Morris ВН“ д.о.о. Сарајево продаје обје компоненте система велепродавцу привредном субјекту (**)¹, за даљу велепродају и малопродају.

¹ Подаци представљају пословну тајну, у смислу члана 38. Закона о конкуренцији.

(**) врши даљу продају несагоријевајућих потрошних производа великом броју малопродаваца који у оквиру своје редовне дјелатности продаје духанске производе крајњим потрошачима: малопродавцима као што су киосци, пумпе, супермаркети, трговине итд. Према процјенама привредног субјекта „Philip Morris“ у Босни и Херцеговини постоји око (**) продајних мјеста која продају цигарете, при чему око (**) продајних мјеста продају HEETS, тренутно доступни несагоријевајући потрошни производ.

Уређаји се продају крајњим корисницима директно од стране привредног субјекта (**), као и од стране већег броја других трговаца који изразе комерцијални интерес за продају уређаја, те тренутно постоји (**) таквих малотрговаца, као што су (**) и остали који нуде уређаје у неким од својих физичких трговина или путем е-трговине.

1.2. Привредни субјекат „KT&G Corporation“ Република Кореја

Привредни субјекат „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Република Кореја, је водећа међународна духанска компанија која потјече са јужнокорејског тржишта.

Привредни субјекат „KT&G“ је првобитно био монопол у државном власништву, али је приватизиран и данас су његове дионице предмет јавне трговине.

Кључни брендови привредног субјекта „KT&G“ су Esse, Carnival и Pine.

Поред духана привредни субјекат „KT&G“ је такође активан и у областима фармацеутских производа, хране и пића и производа за здравље и љепоту у Кореји.

Привредни субјекат „KT&G“ није активан и нема повезаних друштава у Босни и Херцеговини.

2. Рјешење Конкуренцијског савјета бр: УП-03-26-4-038-24/21 од 17. фебруара 2022. године

Конкуренцијски савјет је Рјешењем бр: УП-03-26-4-038-24/21 од 17. фебруара 2022. године, утврдио појединачно изузеће рестриктивног споразума - Уговора о дистрибуцији од 29.01.2020. године, закључен између привредних субјеката „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Швицарска и „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Република Кореја, у смислу члана 4. ст. (1) и (3) и члана 5. Закона о конкуренцији.

Појединачно изузеће је утврђено на временски период од 3 (три) године и почело је тећи од дана закључења Уговора о дистрибуцији између странака, подносиоца захтјева, тј. почев од 29. јануара 2020. године, те према наведеном Рјешењу појединачно изузеће траје до 28. јануара 2023. године.

У предметном Рјешењу, извршена је анализа свих одредби Уговора од дистрибуцији, дефинисано је релевантно тржиште, извршена анализа релевантног тржишта, те је у коначници утврђено да су Подносиоци захтјева у довољној мјери аргументисали испуњеност Законом прописаних услова за појединачно изузеће предметног Уговора, те је одлучило да се исто одобри као допуштено у трајању од три године, почевши од дана 29. јануара 2020. године, односно од дана потписивања Уговора.

Такође, у горе наведеном Рјешењу, као релевантно тржиште је одређено *тржиште велепродаје несагоријевајућих производа који су алтернатива цигаретама у Босни и Херцеговини.*

3. Утврђене чињенице предметног поступка и оцјена доказа

Чланом 6. став (4) Закона о конкуренцији прописано је како се Захтјев за продужење рока важења појединачног изузећа, подноси Конкуренцијском савјету најкасније четири мјесеца прије истека рока важења.

Подносиоци захтјева за продужењем трајања појединачног изузећа су исти поднијели 4 (четири) мјесеца прије истека, како је прописано чланом 6. став (4) Закона о конкуренцији, те доставило сву потребну документацију, за разматрање током поступка.

Анализом и оцјеном поднесеног Захтјева којим се тражи продужење појединачног изузећа од забране на основу члана 6. став (4) Закона, а на основу проведених доказа и утврђених чињеница у поступку, утврђено је како у периоду трајања појединачног изузећа нису наступиле нове околности које би у значајној мјери одступале од чињеница утврђених у претходно проведеном поступку.

Конкуренцијски савјет је као у претходно проведеном поступку утврдио и како предметни Уговор испуњава и услове из члана 4. став (3) Закона, односно да овај Уговор намеће само ограничења која су нужна за постизање циљева, те истодобно не омогућава искључивање конкуренције у битном дијелу предметних производа или услуга.

Подносеним захтјевом се тражило продужење трајања појединачног изузећа до 26. октобра 2023. године, а у складу са закљученом Уговору о дистрибуцији, и одредби истог, о трајању почетног периода и почетка лансирања продаје.

Релевантни производи који ће у складу са Уговором наставити бити предмет продаје и у даљем периоду на тржишту Босне и Херцеговине су: Lil Solid Plus, Lil Solid Mini i Fiit.

Lil Solid Plus и Lil Solid Minis су електронски уређаји који се користе за уживање никотина. Они загријавају духан изнутра користећи тзв. pin heating технологију ради пружања ужитка конзумирања духана без пепела и непријатног мириса дима из цигарета. У једном пуњену, ови производи нуде неколико узастопних кориштења.

Fiit је патрона несагоријевајућег духана, дизајнирана за конзумирање са Lil Solid Plus и Lil Solid Mini.

Дакле, као битну чињеницу овог поступка Конкуренцијски савјет је цијенио дужину трајања, постојећег изузећа, те чињеницу да се продужење постојећег изузећа тражи за краћи временски период, и то од 29. јануара 2023. године до 26. октобра 2023. године, односно продужење се тражило за додатних непуних осам мјесеци.

Наиме, према важећем Уговору о дистрибуцији, почетно трајање Уговора је три године од почетка продаје (лансирања) релевантних производа на посљедњем од три почетна тржишта ((**)). Будући да је Уговор закључен 29. јануара 2020. године, а док су производи лансирани на (***) тржишту 17. августа 2020. године, на (***) тржишту 7. септембра 2020. године, а на (***) тржишту 26. октобра 2020. године, почетни периоде иницијалног Уговора траје до 26. октобра 2023. године.

Такође, обзиром да је важеће Рјешење од стране Конкуренцијског савјета донесено дана 17. фебруара 2022. године за тржиште Босне и Херцеговине, комерцијализација релевантних производа, КТ&Г производа на тржишту Босне и Херцеговине је започета током фебруара 2022. године, а даљу дистрибуцију обавља велетрговац (**), сасвим оправдано је продужење трајања појединачног изузећа како би се у додатном временском периоду релевантни производ етаблирао на тржишту Босне и Херцеговине.

Конкуренцијски савјет је цијенећи начин на који примјена Уговора потрошачима омогућава правичан удјел користи која из истог произилази, имало је у виду навод да ће ексклузивна дистрибуција пружити потрошачима више могућности да оставе класичне цигарете, нудећи им портфолио који им пружа шири спектар избора укуса, цијене и технологије, те већи избор производа који мање шкоде здрављу. Ради се о производима који су мање штетни по здравље

од конвенционалних духанских производа, а иновације и брига за здравље су основи развоја алтернатива конвенционалним духанским производима.

Повећање алтернатива производима који садрже никотин доступних на тржишту Босне и Херцеговине довед ће до свеукупног општег повећања квалитете и конкурентности тржишта, као и увођења додатних иновација за локалне потрошаче (не само додатне опције за е – цигарете и несагоријевајуће производе, већ потенцијално и хибридне опције које „Philip Morris“ нема у својој понуди).

Као разлог за одобравање продужења трајања изузећа, узета је у обзир и природа инвестиције коју ће учинити „Philip Morris“, значај могућности да изгради кохерентан имиџ брэнда и портфолио стратегија, идентифицирају потенцијални проблеми у вези с патентном, као и потреба избјегавања да се „KT&G“ неоправдано користи инвестицијом привредног субјекта „Philip Morris“, одредбе о ексклузивности се могу сматрати нужним за закључење уговора.

Ексклузивност се може посматрати као праведну компензацију за ангажман „Philip Morrisa“ у промоцији производа „KT&G“ без дима, а снажан конкурентски притисак постојећих алтернативних добављача (као и чињеница да „KT&G“ није самостално присутан у Босни и Херцеговини) ублажава било какве ограничавајуће ефекте.

Такође, трајање одредби о ексклузивности не иде изван онога што је неопходно за остваривање општих циљева Уговора, нарочито имајући у виду да се ради о уговору са дјеловањем широм свијета, који омогућава поступно лансирање производа на разним тржиштима.

Имајући у виду све наведено Конкуренцијски савјет је утврдио да даље продужење појединачног изузећа неће довести до спречавања, ограничавања и нарушавања конкуренције на релевантном тржишту велепродаје несагоријевајућих производа који су алтернатива цигаретама у Босни и Херцеговини, при чему се потрошачима омогућује правичан удио користи која из њих произлази, а који намећу само ограничења нужна за постизање циљева и не онемогућује искључивање конкуренције на битном дијелу предметних услуга.

На основу горе наведеног, Конкуренцијски савјет је одлучио као у тачки 1. и 2. диспозитива овога Рјешења.

4. Административна такса

Подносилац захтјева на ово Рјешење, у складу са одредбом члана 2. став (1) тарифни број 107. тачка б) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкуренцијским савјетом („Службени гласник БиХ“, бр. 30/06 и 18/11) је дужан платити административну таксу у износу од 1.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

5. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није допуштена жалба.

Незадовољна странка може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Предсједник

Небојша Попић

Доставити:

- подносиоцу захтјева, путем опуномоћеника и
- у спис;